

مدیریت ریسک سیاسی و بیمه تروریسم

مترجم: مهدی نصرتی^۱

دانیل گوگین در این مقاله درباره تغییرات بیمه تروریسم و ریسک سیاسی پس از وقایع ۱۱ سپتامبر و موارد اثرگذار بر نرخ و قیمت گذاری بیمه سخن می گوید.

در محیط تجاری مدرن و متغیر امروز، خطرهای زیادی وجود دارد که خارج از کنترل بیمه‌گذاران است. یک شرکت محتاط نه تنها باید متوجه خطرهای طبیعی باشد بلکه باید به خطرهای انسانی نیز توجه کند. بیمه تروریسم و ریسک سیاسی راه‌هایی برای محافظت در برابر طبیعت غیر قابل پیش بینی انسان هستند. این مقاله در مورد کاربرد بیمه تروریسم و ریسک سیاسی بحث و بر منافع هر یک تاکید می‌کند.

پیش از حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر، یک بازار مستقل برای بیمه خشونت سیاسی / تروریسم وجود داشت که سرمایه گذاری شرکت‌ها در مناطقی مانند کلمبیا، سریلانکا، اندونزی و بریتانیا که در معرض حملات تروریستی بودند را پوشش می‌داد. این بازار شامل لویدز لندن، AIG، اینتر هانور و تعدادی شرکت‌های دیگر می‌شد که بیمه گران خود تمایل داشتند ریسک‌های سیاسی را بیمه کنند.

پوشش تروریسم در خارج از این مناطق به وسیله بیمه گران اموال صادر می‌شد و در "شرایط تمام خطر" می‌گنجید، بدون این که توجه چندانی به حق بیمه آن صورت بگیرد.

بعد از واقعه ۱۱ سپتامبر، تروریسم به سرعت از شکل بیمه اموال خارج شد و ظرفیت صنعت بیمه

اموال برای قبول تعهد ریسک تروریسم به مقدار کم یا حتی صفر کاهش یافت. بازار لویدز به سرعت به این شکاف پاسخ داد و در طول چند هفته، چند بیمه مستقل برای طبقه بندی تروریسم صادر کرد. ظرفیت در این بازار رو به رشد است و چندین شرکت پیشنهاد پوشش کردند. تا پایان سال ۲۰۰۵، حداکثر ظرفیت برای پوشش مستقل در حدود ۲ میلیارد دلار با درآمد حق بیمه حدود ۴۵۰ میلیون دلار برای بازار لویدز بود.

حملات تروریستی پس از ۱۱ سپتامبر

از زمان حمله به مرکز تجارت جهانی در سال ۲۰۰۱، تروریسم همچنان به عنوان یک تهدید جهانی باقی مانده است. حملاتی با مقیاس کوچکتر که توجه جهانی و رسانه ها را به خود جلب کرده اند عبارتند از: بمب گذاری ۷ جولای ۲۰۰۵ در لندن، بمب گذاری در سیستم حمل و نقل مادرید در ۱۱ مارس ۲۰۰۴ و بمب گذاری در منطقه بالی در ۱۲ اکتبر ۲۰۰۲. البته بسیاری از مردم اطلاع ندارند که تنها در ۳۰ سال گذشته، ۵۲۰۵ حمله تروریستی شامل حملات داخلی و خارجی در آسیا اتفاق افتاده است.

تأثیر تجاری حملات تروریستی ممکن است به سرعت از ذهن انسان پاک شود اما این بدان معنا نیست که خطری وجود ندارد. رضایت خاطر بیجا، خطرناک است و ما انتظار نداریم که در کوتاه مدت یک کاهش عمده را در حملات تروریستی شاهد باشیم.

عواملی که بر نرخ و قیمت گذاری بیمه تروریسم خشونت سیاسی اثر می گذارند شامل این موارد است:

- نوع صنعتی که مشتری در آن فعالیت می کند
- سطح امنیت در مکان هایی که بیمه می شوند
- موقعیت اموالی که بیمه می شوند
- ساختار اموال
- ارزش کلی اموال، شامل هر ارزش وقفه در کار^۱ که بیمه می شود
- محدودیت های بیمه خریداری شده
- هرگونه ارزیابی ریسک که قبلاً انجام شده باشد

- گزینه های مختلفی برای مشتریان با توجه به سطح پوشش مورد نیاز آنها وجود دارد برای مثال:
- خسارت فیزیکی، هر گونه خسارت فیزیکی ناشی از تروریسم را پوشش می دهد.
  - توسعه وقفه در کار اتلاف درآمد یا سود بیمه شده در اثر عملیات تروریستی را پوشش می دهد. نکته مهم این است که بیمه شده باید متحمل خسارت فیزیکی شده باشد تا بتواند مطالبه خسارت تحت عنوان توسعه وقفه در کار را بنماید.
  - وقفه در کار مشروطاً، اتلاف درآمد یا سود بیمه شده ناشی از عملیات تروریستی را پوشش می دهد. اما در وقفه در کار مشروط خسارت فیزیکی نباید الزاماً در موقعیت بیمه شده واقع باشد بلکه باید حاوی زنجیره مستقیمی از اتفاقات باشد که آن را به عملیات بیمه شده مرتبط نماید.
  - عدم دسترسی شامل پوشش خسارت هایی می شود که ناشی از ضرر فیزیکی مستقیم یا خسارتی که ناشی از عملیات تروریستی در شعاع ۲۵۰ متری اموال بیمه شده، قرار داشته باشد.
  - مخارج اضافی، مخارجی را پوشش می دهد که به وسیله بیمه گر در خلال "دوره بازگشت" اتفاق افتاده است تا فعالیت خود را پس از ضرر فیزیکی ناشی از تروریسم تا آنجا که ممکن است به روال عادی خود بازگرداند.
  - ارزش اجاره، ضرر ارزش اجاره را بیمه می کند که مستقیماً ناشی از ضرر فیزیکی مستقیم خسارت یک عملیات تروریستی است.
  - بیمه مسئولیت مدنی در قبال شخص ثالث بیمه شده را در برابر هر خسارت و هزینه مطالبه شده ای پوشش می دهد که بیمه شده به لحاظ قانونی باید در برابر خسارت بدنی یا مالی ناشی از عملیات تروریستی در برابر آن پاسخگو باشد.

آسیا

آسیا مانند هر جای دیگر در معرض خطر حملات تروریستی قرار دارد اما پوشش بیمه ای در دسترس است و به صورت واقع بینانه ای قیمت گذاری شده تا بتواند مکمل ریسک های اموال باشد. در آسیا بیمه ریسک سیاسی برای بیش از ۳۰ سال در دسترس بوده است. بیمه ریسک سیاسی از سرمایه گذاران و مؤسسه های علاقه مند به فعالیت بین المللی در برابر فعالیت دولت های خارجی محافظت

می‌کند. دو حوزه اصلی محافظت عبارت‌اند از: محافظت از دارایی یا سرمایه گذاری و محافظت قراردادی.

مقاله جدیدی در فایننشیال تایمز در تاریخ ۱۱ آوریل ۲۰۰۶ مسائلی را که شرکتهای بین المللی هنگام سرمایه گذاری خارجی با آن روبرو هستند، مشخص کرده است.

بیمه محافظت از دارایی یا سرمایه گذاری

محافظت از دارایی یا سرمایه گذاری از بیمه گذاران در برابر هر تلاشی از طرف دولت‌های خارجی برای محروم کردن آنها از اموال خارجی یا منافع سرمایه گذاری یا درآمد حاصل از آن محافظت می‌کند. این پوشش می‌تواند شامل موارد زیر شود:

- مصادره، خلع ید و ملی کردن
- انصراف اجباری
- واگذاری اجباری - فعالیتهای دولت باعث می‌شود که بیمه گذار دارایی‌های خارجی خود را واگذار کند.
- محرومیت - این مورد منجر به محدودیت برصادرات می‌شود.
- تبعیض گزینشی (خلع ید تدریجی)

بیمه محافظت از قرارداد

بیمه محافظت از قرارداد طوری طراحی شده است تا از بیمه شده در برابر عدم کارکرد یا توقف یک قرارداد فروش کالاها یا خدمات محافظت کند. این پوشش می‌تواند شامل موارد زیر شود:

- ابطال یک قرارداد توسط یک دولت خارجی هنگامی که به عنوان خریدار یا عرضه کننده عمل می‌کند
  - ابطال قرارداد به دلایل دیگر مانند جنگ یا تحریمی که توسط دولت خارجی اعمال شده باشد
  - عدم پرداخت به موقع اعتبارات اسنادی و بازخرید غیر منصفانه اوراق قرضه
  - لغو جوازها
  - عدم قابلیت تبدیل پول رایج و مسائل مربوط به انتقال نرخ ارز
- شرکتهای سرمایه گذار یا علاقه‌مند به این کار در آسیا و مناطق اطراف در برابر تهدیدهای

فوق که می‌تواند سد راه فعالیت تجاری آنها شود ایمن نیستند و عاقلانه است که برای سرمایه گذاری ها یا قراردادهای خود در جست و جوی بیمه های مختلف باشند.

واژگان کلیدی:

بیمه تروریسم، ریسک سیاسی

منبع:

Daniel Goggin, " Managing Political risk and Terrorism insurance" , *Asia Insurance Review*, May 2006.

